

ПРОГРАМ РАЗВОЈА
ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

Издавач

Институт за стандардизацију Србије (ИСС)
Стевана Бракуса 2, 11000 Београд

Уредник

Татјана Бојанић

Приредили

Татјана Бојанић
Виолета Нешковић-Поповић
Братислава Стојановић
Радиша Кнежевић

Лектура

Славица Алексић

Дизајн и графичка обрада

Јасмина Богдановић

Фотографија на насловној страни

wallpaperaccess.com/rainy-nature

Штампа

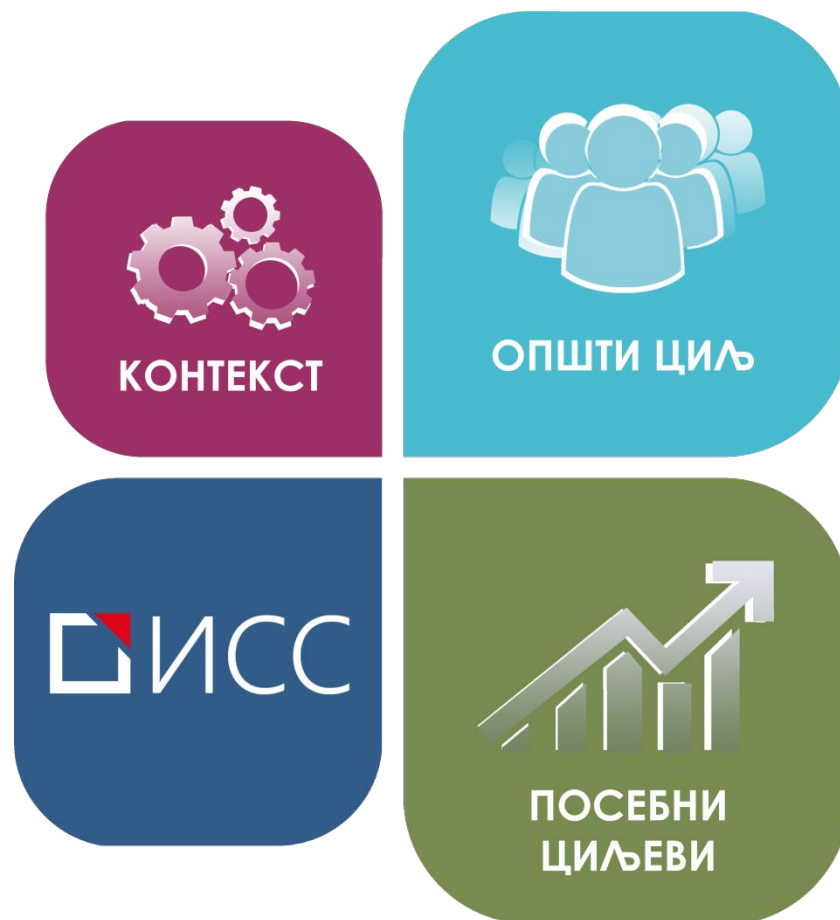
Winning d.o.o. Београд

Тираж

200

Београд, фебруар 2022.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

2022-2024.

САДРЖАЈ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ.....	2
I КОНТЕКСТ	4
Делатност.....	5
Мисија.....	6
Визија.....	6
II ОПШТИ ЦИЉ	7
III ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ.....	8
1 Одржавање пуноправног чланства у међународним и европским организацијама за стандардизацију и обезбеђивање доступности српских стандарда.....	9
2 Повећање броја експерата у раду техничких тела.....	11
3 Унапређење административних капацитета.....	13
4 Унапређење услуга Института	15
5 Унапређење релевантности.....	17
6 Осавремењивање ИКТ система.....	20

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Институт за стандардизацију Србије је до краја 2020. године своје активности усклађивао и развијао у складу са циљевима постављеним у Стратегији унапређења система инфраструктуре квалитета у Републици Србији за период 2015-2020. године и у Стратешком плану доношења стандарда за 2019-2021 годину. Менаџмент Института је закључио да је за будуће активности Института неопходно израдити нови стратешки документ за период од најмање три године, који ће обухватити процес развоја и доношења српских стандарда, повећање броја стандарда објављених на српском језику, унапређење сарадње са заинтересованим странама и унапређење услуга које пружа Институт, уз непрестани развој интернет пословања, дигитализацију процеса и докумената, стално унапређење информатичке опреме и одржавање континуитета пословања и високог степена безбедности. Поред тога, у будући развој Института треба укључити сарадњу са националним телима за стандардизацију других земаља, првенствено у региону, као и одржавање пуноправног чланства Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију.

За потребе израде овог стратешког документа урађена је анализа закона и прописа који дефинишу његову израду, важећих стратегија које је донела Влада Републике Србије, као и стратегија међународних и европских организација за стандардизацију које обухватају наредни период од три године. Овај програм развоја стратегије стандардизације је у складу са регулаторним оквиром и принципима стандардизације који су наведени у критеријумима СТО и Уредби о европској стандардизацији 1025/2012.

Документа и прописи који су анализирани у циљу израде стратешког документа Института јесу Закон о планском систему Републике Србије („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018), Стратегија индустријске политике Републике Србије од 2021. до 2030. године и Стратешки план доношења стандарда за 2019-2021 годину. За одређивање приоритета коришћене су и Стратегија развоја туризма Републике Србије за период од 2016. до 2025. године, Стратегија развоја водног саобраћаја Републике Србије од 2015. до 2025. године, Стратегија развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године и Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. Такође, у разматрање су узети Циљеви одрживог развоја Уједињених нација и међународна и европска стратешка документа у области стандардизације, као што су Стратегија CEN и CENELEC 2030, Стратегија ISO 2030, IEC Мастерплан за период 2019-2021, Утицај стандарда на белгијску економију, а биће узете у обзир и препоруке новоформираног Савета за квалитет, као стручног саветодавног тела за развој у области инфраструктуре квалитета у Србији.

Активности, неопходни ресурси и начини праћења реализације овог програма развоја Института биће утврђени у посебном Акционом плану.

Програм развоја Института за стандардизацију Србије донео је Управни одбор Института на својој 165. седници одржаној 25. фебруара 2022. године.

I КОНТЕКСТ

Програм развоја Института за стандардизацију Србије у периоду 2022-2024. заснован је на потребама сталног осавремењивања радних процеса, као и на анализи потреба заинтересованих страна (првенствено представника индустрије – како великих привредних друштава, тако и ММСПП¹, струковних организација и удружења) и извештаја Европске комисије о напретку у процесу придруживања за Преговарачко поглавље 1 – Слободно кретање роба. Осим тога, узети су у обзир сарадња Института са високошколским и научноистраживачким установама, веза иновација, истраживања и развоја са стандардима, искуства националних тела за стандардизацију најразвијенијих земаља и сви други аспекти који су значајни за развој националног тела за стандардизацију и националне инфраструктуре квалитета у Републици Србији. Глобални оквир овог програма развоја чине стратегију које унапређују здравље и образовање, смањују неједнакости, подстичу економски раст истовремено са борбом против климатских промена у складу са 17 циљева одрживог развоја УН.

¹ Микро, мала и средња привредна друштва и предузетници

Делатност Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) обухвата послове у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом утврђене чланом 7. Закона о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/09 и 46/15), чланом 6. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/15 и 27/16) и чланом 10. Статута Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 29/17).

Мисија Института је да кроз сарадњу свих заинтересованих страна на доношењу и примени стандарда и учешћем у међународној и европској стандардизацији, допринесе унапређењу услова живота.

Визија Института је да омогући успешно пословање привреде и развој целокупног друштва како би се постигла конкурентност на националном и европском тржишту, равномеран економски раст и промовисали здравље и безбедност и постигла одржива будућност.

II ОПШТИ ЦИЉ

Општи циљ Института је изградња унапређеног система националне стандардизације који ће омогућити да се успешно задовоље потребе и очекивања привреде, оснивача и чланова Института, као и свих других заинтересованих страна у Републици Србији, уз успешно одржавање пуноправног чланства у међународним и европским организацијама за стандардизацију.

III ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

- 1 Одржавање пуноправног чланства у међународним и европским организацијама за стандардизацију и обезбеђивање доступности српских стандарда
- 2 Повећање броја експерата у раду техничких тела
- 3 Унапређење административних капацитета
- 4 Унапређење услуга Института
- 5 Унапређење релевантности
- 6 Осавремењивање ИКТ система

1 Одржавање пуноправног чланства у међународним и европским организацијама за стандардизацију и обезбеђивање доступности српских стандарда

1.1 Усвајање 30% хармонизованих стандарда као српских стандарда на српском језику

1.2 Активно учешће у развоју и доношењу европских и међународних стандарда

1.3 Објављивање српских стандарда у савременим форматима

1.4 Организација Генералног заседања CEN-CENELEC

1.1 Усвајање 30% хармонизованих стандарда као српских стандарда на српском језику

Овај циљ биће остварен кроз повећање ефикасности и ефективности запослених у Институту, коришћењем савременог софтвера за превођење, интензивнијом комуникацијом са члановима комисија за стандарде, успешном реализацијом и поновљеним конкурисањем за FPA пројекат за превођење од стране Европске комисије и CEN/CENELEC, кроз набавку превода, од министарстава, привредних субјеката, као и из сопствених средстава и на друге расположиве начине.

1.2 Активно учествовање у развоју и доношењу европских и међународних стандарда

Приликом доношења стандарда потребно је водити рачуна о сугестијама и интересима заинтересованих страна, потребама законодавца, плановима везаним за регулативу и глобалним трендовима, како би се благовремено преузимали и чинили доступним актуелни стандарди за потребе привреде, државне управе и целокупне заједнице.

1.3 Објављивање српских стандарда у савременим форматима

Приликом објављивања стандарда неопходно је пратити развој савремених технологија и пратити и истраживати потребе корисника. Како би се на прави начин одговорило на њихова очекивања у погледу, не само одговарајућег садржаја, него и најсавременијих формата стандарда, потребно је посебно обратити пажњу на овај циљ у наредном периоду.

Дигитализација је значајна не само ради интероперабилности већ и због омогућавања ефикасног и ефективног коришћења времена за комуникацију са корисницима уместо на администрирање које често постаје само себи циљ. Објављивање стандарда у савременим форматима омогућава машинско читање стандарда ради превођења, коришћење делова стандарда и интерактивнију комуникацију са корисницима и експертима.

1.4 Организација Генералног заседања CEN-CENELEC

У јуну 2023. године Институт ће бити домаћин Генералног заседања CEN-CENELEC које окупља највише представнике из 34 земље чланице. Организација оваквог једног догађаја изискује дуготрајне припреме и велико ангажовање свих запослених у Институту.

Као пуноправни члан обе организације, Институт равноправно учествује у разматрању и доношењу одлука којима се одређује правац развоја европске, а самим тим у највећој мери и националних стандардизација, и које су све чланице ових организација у обавези да спроводе.

Ова заседања представљају изузетан догађај за све националне организације за стандардизацију које га организују, односно за земље које оне представљају. То је прилика за подизање угледа земље организатора, унапређивања односа са националним чланицама европских организација за стандардизацију и земљама које оне представљају.

2 Повећање броја експерата у раду техничких тела

2.1 Унапређење принципа отворености и транспарентности

2.2 Организовање већег броја обука и округлих столова за чланове комисија

2.3 Унапређење информатичке инфраструктуре

2.1 Унапређење принципа отворености и транспарентности

Јачање националне стандардизације могуће је једино уз активно и континуирано учешће домаћих стручњака у националним комисијама за стандарде и сродне документе. Да би се то обезбедило, неопходно је предузимање активности на повећању броја организација чији представници учествују у раду комисија за стандарде и сродне документе, уз посебан акценат на већој заступљености и избалансираности свих привредних субјеката као кључних заинтересованих страна у стандардизацији. Поред тога, од изузетне је важности повећање броја домаћих стручњака који учествују у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију.

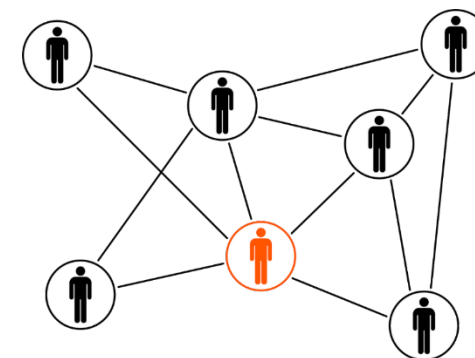
2.2 Организовање већег броја обука и округлих столова за чланове комисија

Институт редовно врши обучавање нових и постојећих чланова комисија за стандарде кроз организовање семинара и вебинара сваке године. У складу са потребама и интересовањем, Институт ће развити нове врсте обука, које ће поред информисања о новостима у националној, европској и међународној стандардизацији, обухватити и специфичне теме од значаја за даљи развој. Такође, организовање округлих столова представља добар начин да се привуче пажња стручњака, али и целокупне јавности на важна питања која се тичу доношења српских стандарда.

2.3 Унапређење информатичке инфраструктуре

У складу са савременим трендовима уложиће се напор ради поједностављивања система администрације, повећања безбедности информација и искоришћења рачунарских ресурса, тако да буду доступни запосленима, члановима комисија и техничким експертима, у циљу унапређења поступка доношења стандарда и модернизације.

3 Унапређење административних капацитета

3.1 Континуирано унапређење компетенција запослених

3.2 Унапређење система за праћење и вредновање резултата рада

3.3 Унапређење услова за рад и материјалног положаја запослених

3.1 Континуирано унапређење компетенција запослених

Запослени у Институту представљају његову највећу имовину и вредност. Због тога се посебна пажња посвећује сталном развоју кадровских капацитета и подизању нивоа стручности запослених кроз редовно стручно усавршавање и реализацију релевантних обука. Годишњим ажурирањем листе компетенција запослених, као и појачаним фокусом на сагледавање потребе за стручним обукама, унапредиће се планирање на јачању капацитета и ресурса за спровођење овог значајног циља. Такође је потребно радити на унапређењу свести о потреби за радом на личном развоју и менторском раду са новозапосленима.

3.2 Унапређење система за праћење и вредновање резултата рада

Како би се побољшало управљање знањем и компетенцијама и максимално искористио потенцијал свих запослених, Институт је увео систем за праћење и вредновање постигнутих резултата рада. Вредновање резултата рада врши се у складу са Правилником о оцењивању запослених по основу вредновања радне успешности усвојеним 2022. године, који уређује мерила као и поступак оцењивања. У предстојећем трогодишњем периоду у полугодишњим интервалима биће примењиван поступак процене успешности и постигнућа у односу на постављене индивидуалне циљеве. Поред спровођења поступка, кроз његову анализу биће сагледане могућности за побољшање стручних капацитета запослених.

3.3 Унапређење услова за рад и материјалног положаја запослених

Институт располаже добрим просторним, техничким и другим капацитетима за обављање основне делатности и нових услуга. Поред тога, Институт је успоставио систем награђивања запослених за додатно ангажовање на пружању услуга, чиме ће се повећати ниво остварених сопствених прихода што такође омогућава исплату већег износа зарада по основу радног учинка, у складу са законом.

4 Унапређење услуга Института

4.1 Развој услуге едукације

4.2 Развој услуге пружања стручне помоћи

4.3 Развој услуге сертификације

4.4 Промовисање примене националног знака усаглашености

4.1 Развој услуге едукације

Институт ће пратити потребе својих корисника и међународне трендове у организовању стручних обука. Увођењем нових специјалистичких обука, семинара и вебинара, као и унапређењем постојећих обука, тежиће се утврђивању најбољег модела едукативних активности. То подразумева проширење сарадње са постојећим предавачима и успостављање контакта са другим стручњацима који имају релевантно практично искуство у примени различитих стандарда. Радиће се на константном промовисању користи од учешћа на обукама и на уговарању инхаус обука прилагођених групама полазника из исте организације.

4.2 Развој услуге пружања стручне помоћи

Институт ће настојати да повећа број клијената који ће користити услугу стручне помоћи за примену стандарда кроз директно промовисање ове услуге контактирањем корисника (купаца стандарда и учесника на обукама), посебним понудама и промовисањем ове услуге на друге начине (преко ИСС Новости, друштвених мрежа, различитих интернет портала и сл.). Поред тога, размотриће се могућности за непосредну размену информација са клијентима, посредством савремених апликација и сервиса, у циљу сагледавања њихових потреба. Потребно је успоставити сарадњу са експертима, члановима комисија и екстерним предавачима на семинарима у ИСС ради њиховог ангажовања у процесу пружања стручне помоћи клијентима.

4.3 Унапређење услуге сертификације

Сертификационо тело Института ће развијати услугу сертификације кроз проширење акредитације за системе менаџмента, као што су заштита животне средине, безбедност информација и безбедност и здравље на раду у складу са конкретним захтевима клијената, а све у циљу примене стандарда у различитим организацијама, од компанија до ММСП. Такође, Институт ће развијати и услуге сертификације које се односе на безбедност хране, добру произвођачку праксу и сл. Резултати ових активности огледаће се у повећању броја клијената и извршених услуга сертификације, препознатљивости Института, као и у повећању прихода.

4.4 Промовисање примене националног знака усаглашености

Национални знак усаглашености са српским стандардима додељује се према правилима и процедурама који су успостављени на основу Закона о стандардизацији, оснивачког акта и Статута Института. Примена националног знака усаглашености са српским стандардима треба да представља поруку произвођача и пружалаца услуга о високом степену поузданости, квалитету и бризи о потрошачима, као и о конкурентности на тржишту. Употреба знака утицаће на стицање и повећање поверења потрошача и препознавање произвођача/ пружаоца услуга на тржишту.

У наредне три године потребно је усмерити пажњу на промовисање овог савременог концепта, унапређење стручних и техничких капацитета, привлачење клијената и додељивање Знака усаглашености за најмање 30 производа или услуга.

Аутор фотографије: Николас Коседис
@copenhagenbycosedis

5 Унапређење релевантности

- 5.1 Израда и реализација плана за унапређење комуникације са привредним субјектима, органима државне управе, организацијама које послују у областима информационо-комуникационих технологија, иновација
- 5.2 Укључивање заинтересованих страна као што су истраживачи, иноватори, удружења потрошача, и сл. у процес стандардизације
- 5.3 Укључивање стандардизације у курикулуме образовних институција
- 5.4 Унапређење сарадње са Привредном комором Србије и Инжењерском комором Србије
- 5.5 Повећање броја чланова Института

5.1 Израда и реализација плана за унапређење комуникације са привредним субјектима, органима државне управе, организацијама које послују у областима информационо-комуникационих технологија, иновација

Након анализе тржишта и идентификовања потреба за унапређењем сарадње са партнерима, потребно је плански приступити даљем развоју различитих облика сарадње. План ће обезбедити систематски приступ, промишљено деловање и координисане активности ради континуиране и правовремене размене информација о значајним темама и новостима у националној, европској и међународној стандардизацији и истовремено прибављање информација о потребама заинтересованих страна.

5.2 Укључивање заинтересованих страна као што су истраживачи, иноватори, удружења потрошача, и сл. у процес стандардизације

У циљу унапређења система националне стандардизације којим ће се омогућити успешно задовољавање потреба свих заинтересованих страна, неопходно је њихово активно укључивање у активности стандардизације. То ће се постићи детаљним истраживањем постојећих субјеката на тржишту и идентификовањем свих оних који потенцијално имају заједнички интерес и могу дати допринос у различитим областима стандардизације.

5.3 Укључивање стандардизације у курикулуме образовних институција

Институт има успостављену дугогодишњу сарадњу са више образовних установа, коју ће у наредним годинама даље развијати кроз различите активности. Такође, успоставиће сарадњу са другим образовним установама из целе земље. Примениће се закључци радионице за високошколске установе, одржане 2019. године и наставиће се са добром праксом организовања обука за студенте, као и укључивање студената у активности међународних организација за стандардизацију (ISO радионице, пројекат IEC Young Professionals), уз разматрање других могућности за пласирање информација о могућностима и предностима коришћења стандарда међу студентима, који су будући доносиоци одлука.

5.4 Унапређење сарадње са Привредном комором Србије и Инжењерском комором Србије

С обзиром на то да су Инжењерска комора и Привредна комора Србије удружења чији је циљ пружање подршке њиховим члановима, а тиме и развој целокупне привреде, неопходна је чврста повезаност Института за овим стручним удружењима. То подразумева организовање обука, округлих столова и сличних догађаја са темама из области стандардизације, у циљу окупљања већег броја стручњака ради размене информација и развоја националне стандардизације.

5.5 Повећање броја чланова Института

Чланство је за Институт изузетно значајно, посебно имајући у виду да Скупштина Института доноси најзначајније одлуке везане за пословање у области стандардизације. Из редова чланова Института бирају се представници у Управном и Надзорном одбору како би био испоштован принцип равномерне заступљености у складу са правилима европске и међународне стандардизације. Чланство у скупштини Института представља непосредан контакт са заинтересованим странама и омогућава утицај привреде, факултета и удружења на национални систем стандардизације. Стога је потребно стално радити на подизању свести о значају чланства у Скупштини Института и континуирано унапређивати предности и олакшице за чланове, како би се увећао њихов број и значај у пословању Института.

6 Осавремењивање ИКТ система

6.1 Унапређење ИТ система и опреме

6.2 Стално унапређење система за управљање подацима и система за управљање документима

6.3 Израда и спровођење плана дигиталне комуникације

6.1 Унапређење ИТ система и опреме

Један од приоритета у раду Института у наредном периоду је непрестано унапређење квалитета и расположивости савремене информатичке опреме и средстава за рад. Стално подизање техничке опремљености обезбедиће потпуно коришћење потенцијала запослених и постизање бољих резултата, као и компатибилност Института са међународним и европским организацијама за стандардизацију. Модернизацијом и сталним осавремењивањем опреме Институт обезбеђује остваривање планираних активности и постављених циљева.

6.2 Стално унапређење система за управљање подацима и система за управљање документима

У циљу ефикасног управљања подацима и документима, потребно је већ успостављене системе стално унапређивати и редовно прилагођавати насталим променама. Периодично сагледавање ефикасности система потребно је ради праћења у којој мери одговарају тренутним потребама, у којим сегментима је могуће унапређење и шта је потребно предвидети и обезбедити како би се одговорило на будуће потребе корисника.

6.3 Израда и спровођење плана дигиталне комуникације

Тренд дигитализације захтева дигиталну трансформацију процеса стандардизације, као и других пословних процеса које Институт обавља. Ангажовање експерата за израду савременог плана дигиталне комуникације обезбедиће максималну искоришћеност веб-сајта, друштвених мрежа и других дигиталних канала и платформи комуникације. Доследно и континуирано спровођење плана дигиталне комуникације, уз стално праћење и вредновање резултата, треба да омогући успешну дигиталну трансформацију свих пословних процеса са циљем да рад у Институту буде још ефикаснији, ефективнији, бржи и безбеднији, а у складу са трендовима савременог пословања.

ПРОГРАМ РАЗВОЈА ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

ИСС

КОНТЕКСТ

- Делатност
- Мисија
- Визија

ОПШТИ ЦИЉ

Општи циљ Института је изградња унапређеног система националне стандардизације који ће омогућити да се успешно задовоље потребе и очекивања привреде, оснивача и чланова Института, као и свих других заинтересованих страна у Републици Србији.

ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ

- 1 Одржавање пуноправног чланства у међународним и европским организацијама за стандардизацију и обезбеђивање доступности српских стандарда
- 2 Повећање броја експерата у раду техничких тела
- 3 Унапређење административних капацитета
- 4 Унапређење услуга Института
- 5 Унапређење релевантности
- 6 Осавремењивање ИКТ система

1 Одржавање пуноправног чланства у међународним и европским организацијама за стандардизацију и обезбеђивање доступности српских стандарда

- 1.1 Усвајање 30% хармонизованих стандарда као српских стандарда на српском језику
- 1.2 Активно учешће у развоју и доношењу европских и међународних стандарда
- 1.3 Објављивање српских стандарда у савременим форматима
- 1.4 Организација Генералног заседања CEN-CENELEC

2 Повећање броја експерата у раду техничких тела

- 2.1 Унапређење принципа отворености и транспарентности
- 2.2 Организовање већег броја обука и округлих столова за чланове комисија
- 2.3 Унапређење информатичке инфраструктуре

3 Унапређење административних капацитета

- 3.1 Континуирано унапређење компетенција запослених
- 3.2 Унапређење система за праћење и вредновање резултата рада
- 3.3 Унапређење услова за рад и материјалног положаја запослених

4 Унапређење услуга Института

- 4.1 Развој услуге едукације
- 4.2 Развој услуге пружања стручне помоћи
- 4.3 Развој услуге сертификације
- 4.4 Промовисање примене националног знака усаглашености

5 Унапређење релевантности

- 5.1 Израда и реализација плана за унапређење комуникације са привредним субјектима, органима државне управе, организацијама које послују у областима информационо-комуникационих технологија, иновација
- 5.2 Укључивање заинтересованих страна као што су истраживачи, иноватори, удружења потрошача, и сл. у процес стандардизације
- 5.3 Укључивање стандардизације у курикулуме образовних институција
- 5.4 Унапређење сарадње са Привредном комором Србије и Инжењерском комором Србије
- 5.5 Повећање броја чланова Института

6 Осавремењивање ИКТ система

- 6.1 Унапређење ИТ система и опреме
- 6.2 Стално унапређење система за управљање подацима и система за управљање документима
- 6.3 Израда и спровођење плана дигиталне комуникације

2022.

2024.

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

Стевана Бракуса 2, п.ф. 2105

11030 Београд

infocentar@iss.rs

prodaja@iss.rs

www.iss.rs

**ПРОГРАМ РАЗВОЈА ИНСТИТУТА
ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ**

ISBN 978-86-7537-084-0